

J. MARTMAN

1963-1964

ZIE OOK: V.C. INL. EN VEILIGHEIDSDIENSTEN

Afschrift bestemd voor de leden van de
vaste Commissie voor de B.V.D.

J.Hartman,
Unitsenstraat 97,
Stadskanaal.

23 november 1963.

Mijne Heren,

In de zomer van 1958 werd ik op straat aangesproken door de politiemans H. Bos, die zich voorstelde als "hoofd van de inlichtingendienst in Stadskanaal." Plompverloren begon hij:

"ik heb bezoek gehad van een paar heel hoge omes, die helemaal uit den Haag naar mij gekomen zijn om mij op te dragen een onderzoek naar U in te stellen. U zou de voorman zijn van een geheime N.S.B. organisatie." Ondermeer zei ik daarop:

"die omes waren zeker van de B.V.D., ik meen dat die zich ook al bezig houden met het af luisteren van telefoongesprekken en openmaken van poststukken." Het "hoofd van de inlichtingendienst beaamde dit..... Hij stelde ook: "bij ons zitten een heleboel, die politiek niet gedeugd hebben, en ook nog in de beste baantjes." (Later gaf een rijksrechercheur mij met name genoemd een overleden rechter-commissaris in Assen als voorbeeld). Ik heb de man alle inlichtingen gegeven, die hij maar wenste, zelfs ongevraagd de ledenlijst van de toenmalige "Boerenactie" ter inzage gegeven. "O, dat is nog familie van een politiemans bij ons, wijzende naar de naam van iemand uit Gasselte." (Wat daarop bedankten de meeste Gasselter leden....)

Later heb ik Bos - hij was onderweg in gezelschap van een tweede politiemans - gevraagd, hoe eigenlijk het resultaat van zijn onderzoek was geweest. "Wel goed", werd geantwoord, "want als er ook maar dit (duimvingergeklik) op jullie aan te merken was geweest, waren jullie direct verboden. Zo gaat dat tegenwoordig."

Verder zou ik geen aandacht aan dit waanwijs gedoe besteed hebben, als mij niet gebleken was, dat "het hoofd enz." zijn "onderzoek" ook anders op dezelfde lompe wijze bij derden had uitgevoerd. Ik merkte, dat hierdoor praatjes ontstonden die mij in een vreemd licht stelden.

In aug. 1958 heb ik mij dan ook tot de minister van Justitie gewend met het verzoek mij in mijn eer en goede naam te herstellen. Er werd bericht terug ontvangen, dat één en ander ter verdere behandeling was overgedaan aan de minister van Binnenlandse Zaken.

In sept. 1958 ontving ik bezoek van de heer Noppen van de B.V.D. en de heer v. Houten, postcommandant der Rijkspolitie te Staadskanaal. De heer Noppen stelde: "geloof U mij, de B.V.D. heeft niet op U aan te merken, de B.V.D. heeft absoluut geen onderzoek naar U ingesteld."

Enige tijd later ontving ik bericht van Binnenlandse Zaken, dat mijn schrijven nu weer ter verdere behandeling was overgedaan aan het ministerie van Landbouw.

Daarna heb ik van de hele zaak niet meer gehoord, , maar werd er kortgeleden weer aan herinnerd toen ik gearresteerd werd n.a.v. een l'schapsvonnis.

Het "hoofd van de inlichtingendienst" diende mij scheldwoorden toe die alle begonnen met het scheldwoord - in -overtreffende trap -"Nazi"! Dit optreden van de wachtmeester Bos, werd door o.a. de adjudant Kruis aan derden aldus verklaard:

"als Hartman nu eens in een bestuur heeft gezeten, dat alleen uit N.S.B. ers bestond, wat is Hartman dan?" en ook "Hartman gaat alleen om met rechtse mensen, dus....."

Afgezien van de brutaliteit van deze aperte leugens, is dit toch wel een merkwaardig soort politiedienst. Temeer waar dezelfde man een tweetal jaren eerder - bij mij thuis in aanwezigheid van mij en mijn echtgenote - zei "U hebt gelijk, er zit iets scheef met het l'schap. Dat weet ik, want ik heb ook familie, die boer is....."

Uit een en ander meen ik te mogen concluderen, dat er dus naast de BVD meerdere instanties zijn, die zich op potsierlijke wijze als "geheime dienst" misdragen. Was deze dienst er misschien voor verantwoordelijk, dat ik rond '58 ieder als brief gefrankeerd postpakket in staat van kennelijk geopend geweest ontving? Ik heb dit toentertijd dus reeds vermeld aan "het hoofd enz" zo ook aan de heer C.Munneke, hulppostbankhouder te Stadskanaal (ondertussen gepensioneerd).

Ik heb sterk de indruk, dat een en ander geregistreerd werd door een zekere heer Tj.Mulder, in ieder geval in die tijd wonende Perenstr.den Haag. Deze kreeg in ieder geval opdracht van met ministerie van l'bouw en heeft zich doen kennen als iemand, die geen enkele methode schuwt.

Het lijkt mij sterk waarschijnlijk, dat dit ook de ambtenaar is, door de heer Koekoek bedoeld. Ik stel hierbij, dat ik zeker geen vriend van de heer Koekoek ben. Zijn beweringen zijn echter reeds van jaren her, en gezien de gang van zaken niet onwaarschijnlijk. Welke ministers hebben de heer Stikker toestemming gegeven collega's af te luisteren? En deed dit ook de B.V.D.?

Graag vertrouw ik, dat U het door mij gestelde op juistheid wilt onderzoeken, en er verder aan meewerkt, dat ik mij voor een daartoe gecigende instantie kan verdedigen.

Verdachtmaking, zonder berechting past m.i. niet in een vrij land.

Vij voorbaat dankend voor Uw moeite,

Hoogachtend,

w.g. J.Hartman.

J. Hartman
Uniekendstraat 99
Stadsbanant 23 Nov. '63
afgedrukt 4-12-'63

Mijnne Heren,

In de zomer van 1958 werd ik op straat aangeproefd door de politiemans H. Bos, die zich voorstelde als „hoofd van de inlichtingen dienst in Stadsbanant.” Plompvoren begon hij:

„ Ik heb bericht gehad van een paar heel hoge omes, die helemaal uit den Haag naar mij gekomen zijn om mij op d. dragen een onduidelijk naar ik in d. stellen. Ik zou de voornamen zijn van een geheime N. S. S. organisatie.

Daarom sei ik daarop:

„ die omes waren gebou van de B. V. D., ik meen, dat die zich ook al bezighonden met het afleiden van zelfontzettingen en operaties van poststukken.”

Het „ hoofd van de inlichtingen dienst beaamde dit.....

Hij stelde ook: „ bij ons zitten een heleboel, die politiek niet gedreigd hebben, en ook nog in de boek bankjes.”

(later gaf een rijts rechterden mij ^(met name gezamen) ~~als voorbeeld~~ een overlezen rechter-commissaris in Assen als voorbeeld)

Ik heb de men alle inlichtingen gegeven, die hij maar woude, zelfs ongevraagd de ledenlijst van de „Soemalige „Boumanche” der inez gegeven.

„ O, dat is mij familie van een politiemans bij ons, wij samen naar de naam van iemand uit Gasselte.”

(Het daarop bedoelden de meerk Gasselte leden.....)

Laten heb ik Gos - hij was onderweg in gezelschap van een Iweera politiman - gevraagd, hoe eigenlijk het resultaat van zijn onderzoek was geweest.

„Wel goed,” werd geantwoord, „want als er ooit maar iets (duim - vinger gebit) op jullie aan de merken was geweest, waren jullie dienst verboden. Nu gaat dat tegenwoordig.”

Verder zou ik zeker geen aandacht aan dit verhaal geven besteed hebben, als mij niet gebleven was, dat „het hoofd eraan.” Zijn „onderzoek” ook anders op dezelfde lompere wijze bij deelen had uitgevoerd. Het merkte, dat hier een procesje ontstond, die mij in een vreemde lichte stelden.

In Aug. '50 heb ik mij aan het lot de min. v. Just. gewend met het verzoek mij in mijn eer en goede naam te herstellen. Er werd bericht terug ontvangen, dat zijn en andere de verdere behandeling was overgedaan aan de min. v. Binnen. Zaken.

In Sept. '50 ontving ik bezoek van de heer Noppen van de B.V.D. en de heer v. Houten, post wisselaars der rijks-politie te Stadsbanant. De heer Noppen stelde: „Geloof ik mij, de B.V.D. heeft niets op te aan de merken, de B.V.D. heeft absoluut geen onderzoek naar te ingesteld.”

Enige tijd later ontving ik bericht van Binnen. Zaken, dat mijn schrijven nu weer de verdere behandeling was overgedaan aan het min. v. handbouw.....

Daarna heb ik van de hele zaak niet meer gehoord,
maar werd er kortgeleden weer aan herinnerd. Toen ik
gearresteerd werd n.a.v. een l'scheps verraad.

Het hoofd van de inlichtingendienst "diende mij
scheldwoorden toe die alle begonnen met het
scheldwoord - in - overtreffende - deys "Nari"!

Dit optreden van de wachmeester Bos, werd
dan v.a. de adjudant Kermit aan de hand aldus
verklaard:

"als Hartman nu eens in een bestuur heeft
gezet, dat alleen uit N.I.B. is bestond, wat is
Hartman dan?" en ook "Hartman" gaat alleen
om met rechte mensen, dus....."

Al gezien van de brutaliteit van deze opene
lengens, is dit toch wel een met waerding soort
politiedienst. Temeer waar dezelfde man een
tweetal jaren eerder - bij mij thuis in aanwezigheid
van mij en m'n echtgenote - zei: "Ik hebt gelijk, er
is iets schief met het l'schep. Dat weet ik, want ik
heb 't familie, die boer is....."

Het één en ander men ik te mogen concluderen,
dat er dus naast de B.V.B. meerdere instanties zijn, die
zich op potsierlijk wijze als "geheim dienst"
misdragen. Was deze X dienst er misschien
van verantwoordelijk, dat ik rond 30 ider als
brief gefrankteerd postpakket in staat van

Wanneerlijk gepend geweest ontving? Ik heb dit
Laender; de dan reeds vermeld aan „het hoofd enz.“
er oot aan de heer E. Munster, hulp post van onhouder
te Haastbaal. (onder eenen gepensioneerde)

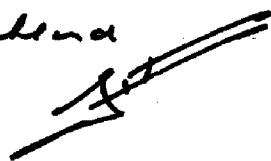
Ik heb sluit de indert, dat een en ander gezegende
wanneer een getrouwen heer Tj. Mulder, in ieder geval
in die d; a womanen Perenote. den Haag. Deze brief
in ieder geval opdracht van het min. v. L'bouw en heeft
zich doen kennen als eenen, die geen enkele methode
schuud.

Het lijkt mij sterk waarschijnlijk, dat dit oot de
ambtenaar is, door de heer Voetbol bedroeft. Ik stel
hierbij, dat ik getrouwen geen visie van de heer Voetbol
ben. In beweringen zijn er een reeds van jaren her,
en gezien de gang van zaken niet onwaarschijnlijk. Wel-
minstens hebben de heer Schiller Soestemming
gegeven collega's of de luisteren? En door dit oot
de B. V. D.?

Elk raag verzoeken ik, dat ik het doen mij
gestaten op juistheid wilt onderzoeken, en te verden
aan meewilt, dat ik mij er. von een dierde
gezigende instancen kan verdedigen.

Verdenkmatig, zonder berechtiging post m. i. mis
in een vrij land.

De von ban dandene von the moeiten
hoog achtend

's-Gravenhage, 2 december 1963.

Aan Zijne Excellentie
de Minister van Binnenlandse Zaken.

Hierbij heb ik de eer, Uwe Excellentie afschriften -
in tweevoud - te doen toekomen van een schrijven van de
Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, alsmede
van het daarbij gevoegde schrijven dd. 12 november 1963 van
J.W. Hagedoorn, A.F. van Keimpema en Th.L. Ballast.

Voorts gaan hierbij afschriften - eveneens in tweevoud -
van:

- a. een schrijven van R. Murray Bakker Albach, te Bussum,
dd. 21 november 1963;
- b. een schrijven van J. Hartman, te Stadskanaal d.d. 23 november '63.

De vaste Commissie voor de B.V.B. zal omtrent hetgeen
in deze brieven te berde is gebracht gaarne door Uwe Excellentie
worden ingelicht.

De griffier der Commissie voornoemd,

(Mr. V. Koops)

STATEN-GENERAAL
TWEEDE KAMER

Afschrift bestemd voor de leden van de
vaste Commissie voor de B.V.D.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN.

Aan de heer Mr.W.Koops,
Commies-Griffier bij de Tweede Kamer
der Staten-Generaal, (vaste Commissie
voor de Binnenlandse Veiligheidsdienst).

Bijlagen: Div.

Uw brief van 2 december 1963
nr.91093

Afd.KABINET nr.52103

Onderwerp J.Hartman te Stadskanaal.

's-Gravenhage, 29 januari 1964.

Naar aanleiding van het mij bij schrijven van 2 december 1963,
nr.91093 toegezonden schrijven van de heer J.Hartman te Stadskanaal
deel ik U het volgende mede.

Zoals door requestrant reeds medegedeeld, werd een eerder
schrijven ter behandeling doorgezonden aan het Ministerie van Land-
bouw, Visserij en Voedselvoorziening. De daarop betrekking hebbende
correspondentie tussen ambtenaren van mijn Ministerie en de Binnen-
landse Veiligheidsdienst doe ik U hierbij in afschrift toekomen.
Uit het onderzoek van de heer Noppen destijds is gebleken, dat de
opdracht aan de Rijkspolitie tot benadering van requestrant afkom-
stig was van de heer L.Wiechers, controleur van de Inspectie Gro-
ningen van de Algemene Inspectiedienst van het Ministerie van
Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening.

Zoals uit de overgelegde correspondentie blijkt bestond bij
de Binnenlandse Veiligheidsdienst geen belangstelling voor de heer
Hartman. Ook na 1958 is betrokkene nimmer in het gezichtsveld van
de dienst geweest.

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN,

w.g.E.Toxopeus.

Afschrift

MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN
BEZITSVORMING EN P.B.O.

's-Gravenhage, 18 oktober 1958
Stadhoudersplantsoen 25

B.V.D.

No.:465447

Betr..Uw schrijven van 12 sept.1958,no.33741.

VERTROUWELIJK.

Zeer Geachte mej.Verloop,

Inzake J.Hartman staan wij voor een raadsel. Er zijn over hem in 1951 ten behoeve van de toenmalige L.S.K.inlichtingen ingewonnen bij de R.P.Winschoten, welke onverdeeld gunstig waren en dan ook onveranderd konden worden doorgegeven.

Persoonsverwisseling met een meermalen ter sprake gekomen J.Hartman, die activiteiten ontplooit op rechts-extremistisch gebied kan als uitgesloten worden beschouwd.

De adressant is geboren in Noordbroek op 3-1-1925 en woont in Stadskanaal.

De rechtse J.Hartman is van 23-12-1897, te Beilen geboren en woont te Amsterdam.

Ik zal dit mondeling terplaatse bij de politie laten opnemen en U omtrent het resultaat nader berichten.

Hoogachtend,

(get.) A.van Maanen.

Mr.A.van Maanen.

Voor eensluidend afschrift,

DE SECRETARIS-GENERAAL VAN HET
MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN,

w.g. Günther

Aan Mej.M.Verloop
Ministerie van Binnenlandse Zaken
Bezitsvorming en P B.O.
's-Gravenhage.

Afschrift

MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN
BEZITSVORMING EN P.B.O.

's-Gravenhage, 12 december 1958
Stadhoudersplantsoen 25

No. B.V.D.
465447/I

VERTROUWELIJK

Bijl.: één

Betr.: Adres J.Hartman te Stadskanaal

Mej.Verloop,

Bij mijn schrijven aan U van 18 oktober j.l., no.465447 berichtte ik U mijn voornemen om ter plaatse te laten nagaan hoe J.Hartman gekomen is tot zijn beweringen aan het adres van de B.V.D. Daardoor is gebleken, dat een functionaris van de Rijkspolitie met betrokkene gepraat heeft op instigatie van een ambtenaar van het Ministerie van Landbouw. Hartman heeft toen maar aangenomen, dat de B.V.D. belang in hem stelde hetgeen niet het geval is. De kwestie is ondershands besproken met de betrokken B.V.A. die de zaak verder bleek te willen uitzoeken.

In verband hiermede is de afspraak gemaakt, dat dezerzijds zou worden voorgesteld het adres toe te zenden aan de Minister van Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening, met verzoek de behandeling daarvan te willen overnemen.

Mitsdien doe ik U hierbij een ontwerp-brief in deze zin toekomen.

Met vr.gr..

(get.) A.van Maanen

Mr.A-van Maanen.

Voor eensluidend afschrift,

DE SECRETARIS GENERAAL VAN HET
MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN,

w.g: Günther

Aan Mej.M.Verloop,
Ministerie van Binnenlandse Zaken,
Bezitsvorming en B.B.O.
's-Gravenhage.

Afschrift

MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN

Aan de heer Minister van Landbouw,
Visserij en Voedselvoorziening.

Onderwerp: Adres J.Hartman te Stadskanaal.

Afd.Kabinet Nr.34763

's-Gravenhage, 23 december 1958.

VERTROUWELIJK

Onder aanbieding van het schrijven van de heer J.Hartman te Stadskanaal, hetwelk mij door onze ambtgenoot van Justitie werd toegezonden, moge ik U verzoeken de behandeling daarvan te willen overnemen in verband met een bespreking van een der ambtenaren van de Binnenlandse Veiligheidsdienst met de heer Tj.H.Mulder van Uw departement.

De heer Hartman werd van deze overdracht in kennis gesteld.

De Minister,
Voor deze,
De Secretaris-Generaal,

(get.) J.M .Kan

MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN

*memorandum
4-2/164*

AAN

de heer Mr. W. Koops,
Commies-Griffier bij de Tweede
Kamer der Staten-Generaal,
(vaste Commissie voor de
Binnenlandse Veiligheidsdienst).

Bijlagen: Div.

Uw brief van: 2 december 1963
nr. 91093

Directie

Hoofdafd.

Afd. KABINET

Nr. 52103

Onderwerp: J. Hartman te
Stadskanaal.

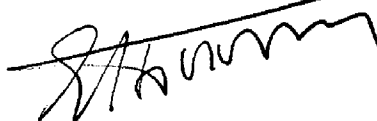
's-Gravenhage. 29 januari 1964.

Naar aanleiding van het mij bij schrijven van 2 december 1963, nr. 91093 toegezonden schrijven van de heer J. Hartman te Stadskanaal deel ik U het volgende mede.

Zoals door requestrant reeds medegedeeld, werd een eerder schrijven ter behandeling doorgezonden aan het Ministerie van Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening. De daarop betrekking hebbende correspondentie tussen ambtenaren van mijn Ministerie en de Binnenlandse Veiligheidsdienst doe ik U hierbij in afschrift toekomen. Uit het onderzoek van de heer Noppen destijds is gebleken, dat de opdracht aan de Rijkspolitie tot benadering van requestrant afkomstig was van de heer L. Wiechers, controleur van de Inspectie Groningen van de Algemene Inspectiedienst van het Ministerie van Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening.

Zoals uit de overgelegde correspondentie blijkt bestond bij de Binnenlandse Veiligheidsdienst geen belangstelling voor de heer Hartman. Ook na 1958 is betrokkene nimmer in het gezichtsveld van de dienst geweest.

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN,

Afschrift

MINISTERIE
VAN BINNENLANDSE ZAKEN
BEZITSVORMING EN P.B.O.

's-GRAVENHAGE, 18 oktober 1958
Stadhoudersplantsoen 25

B.V.D.

No.: 465447

Betr.: Uw schrijven van 12 september
1958, no. 33741.

VERTROUWELIJK

Zeer Geachte mej. Verloop,

Inzake J. Hartman staan wij voor een raadsel. Er zijn over hem in 1951 ten behoeve van de toenmalige L.S.K. inlichtingen ingewonnen bij de R.P. Winschoten, welke onverdeeld gunstig waren en dan ook onveranderd konden worden doorgegeven.

Persoonsverwisseling met een meermalen ter sprake gekomen J. Hartman, die activiteiten ontplooit op rechts-extremistisch gebied kan als uitgesloten worden beschouwd.

De adressant is geboren in Noordbroek op 3-1-1925 en woont in Stadskanaal.

De rechtse J. Hartman is van 23-12-1897, te Beilen geboren en woont te Amsterdam.

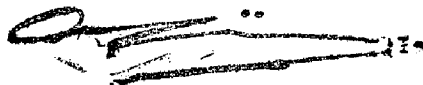
Ik zal dit mondeling ter plaatse bij de politie laten opnemen en U omtrent het resultaat nader berichten.

Hoogachtend,

(get.) A. van Maanen.

Mr. A. van Maanen.

Voor eensluidend afschrift,
DE SECRETARIS-GENERAAL VAN HET
MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN,

AAN: Mej. M. Verloop,
Ministerie van Binnenlandse
Zaken, Bezitsvorming P.B.O.,
Binnenhof 19,
's-G r a v e n h a g e.

Afschrift

MINISTERIE
VAN BINNENLANDSE ZAKEN
BEZITSVORMING EN P.B.O.

's-GRAVENHAGE, 12 december 1958
STADHOUDERSPLANTSOEN 25

B.V.D.

No.: 465447/I
Bijl.: één

Betr.: Adres J. Hartman te Stadskanaal.

VERTROUWELIJK

Mej. Verloop,

Bij mijn schrijven aan U van 18 oktober j.l., no. 465447 berichtte ik U mijn voornemen om ter plaatse te laten nagaan hoe J. Hartman is gekomen tot zijn beweringen aan het adres van de B.V.D. Daardoor is gebleken, dat een functionaris van de Rijkspolitie met betrokkene gepraat heeft op instigatie van een ambtenaar van het Ministerie van Landbouw. Hartman heeft toen maar aangenomen, dat de B.V.D. belang in hem stelde hetgeen niet het geval is. De kwestie is ondershands besproken met de betrokken B.V.A. die de zaak verder bleek te willen uitzoeken.

In verband hiermede is de afspraak gemaakt, dat dezerzijds zou worden voorgesteld het adres toe te zenden aan de Minister van Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening, met verzoek de behandeling daarvan te willen overnemen.

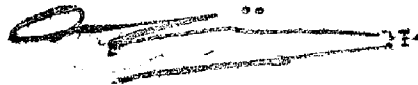
Mitsdien doe ik U hierbij een ontwerp-brief in deze zin toekomen.

M. vr. gr.

(get.) A. van Maanen.

Mr. A. van Maanen.

Voor eensluidend afschrift,
DE SECRETARIS-GENERAAL VAN HET
MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN,

AAN: Mej. M. Verloop,
Ministerie van Binnenlandse
Zaken, Bezitsvorming en P.B.O.,
Binnenhof 19,
's-Gravenhage.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN

Aan de heer Minister van
Landbouw, Visserij en
Voedselvoorziening.

Bijlagen:

Uw brief van:

Directie

Hoofdafd.

Afd. Kabinet

Nr. 34763

Onderwerp: Adres J. Hartman te
Stadskanaal.

's-Gravenhage, 23 december 1958

VERTROUWELIJK

Onder aanbieding van het schrijven van de heer J. Hartman te Stadskanaal, hetwelk mij door onze ambtgenoot van Justitie werd toegezonden, moge ik U verzoeken de behandeling daarvan te willen overnemen in verband met een bespreking van een der ambtenaren van de Binnenlandse Veiligheidsdienst met de heer Tj.H. Mulder van Uw departement.

De heer Hartman werd van deze overdracht in kennis gesteld.

De Minister,
Voor deze,
De Secretaris-Generaal,

(get.) J.M. Kan.

Voor eensluidend afschrift,
DE SECRETARIS-GENERAAL VAN HET
MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN,

rekom preffici Bill-ees

9/774

's-Gravenhage, 14 april 1964.

De Heer J. Hartman
te STADSKANAAL
Unitenstraat 97

Geachte Heer Hartman,

Hierbij heb ik de eer, U namens de vaste Commissie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal voor de Binnenlandse Veiligheidsdienst mede te delen dat, naar voor de Commissie is komen vast te staan, de B.V.D. nimmer enige bemoeienis met U heeft gehad. Aangezien de Commissie door de Kamer uitsluitend is ingesteld om controle uit te oefenen op het doen en laten van deze Dienst, liggen de overigens in Uw brief van 23 november 1963 opgeworpen aangelegenheden buiten het werkterrein van de Commissie.

Hoogachtend,

(Dr. A. Vondeling)
Voorzitter der Commissie.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN

B. V. D.

Aan de heer Mr. W. Koops
 Commies-Griffier bij de Tweede Kamer
 der Staten-Generaal
 (Vaste commissie voor de
 Binnenlandse Veiligheidsdienst)
 Binnenhof 1a
's-G R A V E N H A G E

Bijlage(n): 2

Uw brief van: 15-4-'64

Nr 739.332

Afdeling
BureauOnderwerp: Concept-antwoordbrieven
inzake klachten.'s-Gravenhage, 24 april 1964.
Stadhoudersplantsoen 25VERTROUWELIJK

Met verwijzing naar Uw schrijven van 15 april 1964 heb ik de eer U te berichten, dat tegen verzending van de betreffende antwoordbrieven uit een oogpunt van "security" geen bezwaar bestaat.

Met betrekking tot het voor de heer Albach bestemde antwoord is nog wel de vraag gerezen of bij een nadere beschouwing van de beschikbaar gestelde feiten het antwoord niet in nog wat positievere zin zou kunnen worden gesteld. Ten behoeve van een nadere overweging hiervan is een gewijzigd concept voor eventueel gebruik hierbij gevoegd.

Tenslotte moge ik ter informatie bijgaand ingezonden stuk uit het "Nieuwsblad van het Noorden" d.d. 17 april j.l. afkomstig van J. Hartman te Stadskanaal aanbieden.

HET HOOFD VAN DE DIENST

 Mr. J.S. Sinnighe Damsté
VERTROUWELIJK

CONCEPT - ANTWOORD

's-Gravenhage,

Geachte heer Albach,

Hierbij heb ik de eer U mede te delen, dat het door de Vaste Commissie uit de Tweede Kamer der Staten-Generaal voor de BVD ingestelde onderzoek geen enkele bevestiging heeft opgeleverd van het door U gerelateerde optreden van een functionaris van de BVD omstreeks januari of februari 1957. De familie Grolleman is bij de BVD namelijk volledig onbekend.

Voorts heeft ook de politie te Bussum met stelligheid ontkend tijdens het onderhoud, dat met U in het voorjaar 1962 plaats vond, een poging te hebben ondernomen om U tot handelingen over te halen zoals door U in de tweede helft van Uw onderwerpelijke brief beschreven.

Een en ander moet dus wel op een misverstand berusten.

Vertrouwende U hiermede voldoende te hebben ingelicht, verblijf ik

Hoogachtend,

STATEN-GENERAAL
TWEEDE KAMER

's-Gravenhage, 5 mei 1964.

J.Hartman
Unitenstr.97
Stadskanaal.

Afschrift bestemd voor de leden van de
vaste Commissie voor de B.V.D.

Commissie voor de B.V.D.

Stadskanaal 28 april 1964

Geachte Commissie,

In Uw schrijven dd.27 april 1964 deelde U mij mede, dat de door mij in mijn brief van 23 november 1963 "opgeworpen aangelegenheden" buiten het werkte- rein van Uw Commissie lagen, ook nog mijn dank voor Uw vele moeiten in deze.

Met de meeste klem zou ik Uw Commissie echter willen verzoeken mijn schrijven in handen te stellen van die instantie, waar het dan wel thuishoort. Ik neem aan, dat Uw Commissie, bestaande uit prominente leden van onze Volksvertegenwoordiging, graag willen meewerken om de politiestaat methoden, zoals door mij geschetst, tegen te gaan.

Graag hoor ik van U aan welke instantie mijn schrijven is doorgegeven. Een nader en meer uitgebreider uiteenzetting van mij kan dan eventueel aan dat adres toegaan.

Bizonder dankend voor Uw zeer gewaardeerde moeiten,

met de meeste hoogachting,

w.g.J.Hartman.

„Ministeries negeren Kamercommissie”

Op 11 augustus 1958 richtte ik mij met een klacht betreffende een door de BVD geïnspireerd optreden tot de minister van Justitie. In dit schrijven werd o.m. beklemtoond het optreden van een politiemann, die zei „hoofd van de inlichtingendienst in Stadskanaal” te zijn en op last van de BVD een onderzoek naar mij te moeten instellen. Opmerkende dat dit de inleidende woorden van de man waren — notabene zo maar bij de straat — kan men zich voorstellen hoe behoedzaam zo'n onderzoek werd uitgevoerd.

De reden tot dit onderzoek was echter niet mis: „U zou de voorman zijn van een geheime NSB-organisatie.”

Van de minister van Justitie kreeg ik bericht dat m'n klacht was overgedaan aan de minister van Binnenlandse Zaken. Dit is het wat ik achteraf wat vreemd vind, nu blijkt dat

de commissie van de BVD dit soort zaken behandelt.

Ook de minister van Binnenlandse Zaken was hier vermoedelijk onkundig van, want er werd mij een soort rechercheur van de BVD gezonden, die vertelde, dat het verhaaltje van de politiemann niet klopte. „Ik bezweer U, dat er geen onderzoek naar U is ingesteld. Maar mocht het wel zo zijn, dan is er een persoonsverwisseling in het spel. In Amsterdam woont ook een J. Hartman en dat is een oud-SSer.

Later kreeg ik nog eens bericht, dat de zaak was overgedaan aan het ministerie van Landbouw. Daarna heb ik er niets meer van gehoord. Klaarblijkelijk bestaat er dus geen samenwerking tussen de commissie voor de BVD enerzijds en de verschillende ministeries anderzijds.

J. HARTMAN
Stadskanaal

„Nieuwsblad van het Noorder”
17-4-1964

STATEN-GENERAAL
TWEEDE KAMER

Afschrift ingezonden stuk van
J.Hartman in het Nieuwsblad van
het Noorden d.d. 17-4-64.

"Ministeries negeren Kamercommissie"

Op 11 augustus 1958 richtte ik mij met een klacht betreffende een door de BVD geïnspireerd optreden tot de minister van Justitie. In dit schrijven werd o.m. beklemtoond het optreden van een politieman, die zei "hoofd van de inlichtingendienst in Stadskanaal" te zijn en op last van de BVD een onderzoek naar mij te moeten instellen. Opmerkende dat dit de inleidende woorden van de man waren - notabene zo maar bij de straat - kan men zich voorstellen hoe behoedzaam zo'n onderzoek werd uitgevoerd.

De reden tot dit onderzoek was echter niet mis: "U zou de voorman zijn van een geheime NSB-organisatie."

Van de minister van Justitie kreeg ik bericht dat m'n klacht was overgedaan aan de minister van Binnenlandse Zaken. Dit is het wat ik achteraf wat vreemd vind, nu blijkt dat de commissie van de BVD dit soort zaken behandelt.

Ook de minister van Binnenlandse Zaken was hier vermoedelijk onkundig van, want er werd mij een soort rechercheur van de BVD gezonden, die vertelde, dat het verhaaltje van de politieman niet klopte. "Ik bezweer U, dat er geen onderzoek naar U is ingesteld. Maar mocht het wel zo zijn, dan is er een persoonsverwisseling in het spel. In Amsterdam woont ook een J.Hartman en dat is een oud-SSer.

Later kreeg ik nog eens bericht, dat de zaak was overgedaan aan het ministerie van Landbouw. Daarna heb ik er niets meer van gehoord. Klaarblijkelijk bestaat er dus geen samenwerking tussen de commissie voor de BVD enerzijds en de verschillende ministeries anderzijds.

(w.g) J.Hartman
Stadskanaal

Commissie van de
J. V. B.

J. Hartman
Unitenstraat 79
St. aastricht

St. aastricht 25-Mi-89

Heer Egender Commissie,

Uw bericht van 20 April 1899 is mij aangekomen. Ook mijn bericht van 20 April j. l. is u aangekomen. Het doet allezoo zeer aangenaam, maar eindelijk met een laag i. g. nemen het toch meer serieus....

Uw bericht van 20 April 1899 is mij aangekomen. Ook mijn bericht van 20 April j. l. is u aangekomen. Het doet allezoo zeer aangenaam, maar eindelijk met een laag i. g. nemen het toch meer serieus....

Ik heb er nog eens op gewezen, dat mijn bericht betreffende een politiek aankomst, door de Doornikse min. v. Janssen was weggegaan aan zijn collega van Klein. Rotterdam. Op 23 Januari 90 heb ik van de Jan. Jan. van dat departement in een "vertrouwelijk" schrijven bericht dat het verzoek was weggegaan aan de minister van Landbouw enz. Ook de enveloppe heeft met de stempel "Vakies" en "vertrouwelijk". En kwam het van mij doch niet een eendij aangelegenheid betoef, maakt ik van het betreffende ministerie nooit iets

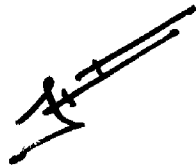
horen. Of eenz neem ik aan, dat Uw
commissie, onder leiding van Uw energieke
voorzitter, ook een negatieve handeling en
dat zeker zal hebben.

Inzien U mijn brief niet bent
overeen, zou ik U met U den willen
verzoeken mij in een geval met U. stellen
wanneer ik mijn beloften in U. dienen heb.

Het wil er bij mij niet in dat Uw
commissie slechts een doofpot lijken zou
zijn. Hoewel, men dwijfelt soms....

Misschien zeg ik, dan dat U
mijn dwijfel wegnemen.

In uwe
met de meest hoog achtung

1007

's-Gravenhage, 4 juni 1964.

De heer J. Hartman,
Wittestraat 97,
STADSKANAAL.

Geeachte heer Hartman,

Hierbij heb ik de eer, U namens de vaste Commissie voor de B.V.B. in antwoord op Uw brieven van 28 april en 25 mei 1964 te berichten, dat de Commissie daarin aanleiding heeft gevonden tot een nader onderzoek.

Omtrent de uitbetaling daarvan wilt U te zijner tijd in kennis worden gesteld.

Hoogachtend,

V.
(Mr. A. Vonckling)

Voorzitter der Commissie.

's-Gravenhage, 4 juni 1964.

92008
VERTROUWELIJK

Aan Zijne Excellentie de Minister
van Landbouw en Visserij.

Excellentie,

Hierbij heb ik de eer, Uwe Excellentie afschriften te doen toekomen van een correspondentie, welke gevoerd is tussen de heer J. Hartman, te Stadukanaal, en de vaste Commissie voor de B.V.B. der Staten-Generaal, alsmede van de tersake door de Minister van Binnenlandse Zaken aan de Commissie verstrekte inlichtingen.

De Commissie acht bij nader inzien het antwoord, dat zij op 14 april j.l. aan de heer Hartman meende te moeten toezenden, inderdaad toch niet geheel bevredigend, weshalve zij Uwe Excellentie verzoekt haar alsnog te willen inlichten omtrent de activiteit, welke destijds door één of meer ambtenaren van het toenmalige Ministerie van Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening met betrekking tot de heer Hartman betoond is.

Ik teken hierbij aanstonds aan, dat de Commissie, dit verzoek tot Uwe Excellentie richtend, zich er zeer wel van bewust is, buiten haar eigenlijke arbeidsveld te treden; zij is echter voorshands van mening dat dit nadere onderzoek geacht kan worden in het verlengde te liggen van haar bevoegdheden met dat deel van het Rijks apparaat, omtrent welke beleid de betrokken Minister de Kamer slechts kan voorlichten door tussenkomst van een orgaan ten aanzien waarvan bijzondere waarborgen geschapen zijn om de vertrouwelijkheid van de ministeriële informatie veilig te stellen.

Hoogachtend,

✓
(Dr. A. Vondeling)

Voorzitter der Commissie.

's-Gravenhage, 4 juni 1964.

De heer J. Hartman,
Euitsenstraat 97,
STADSKANAAL.

Geachte heer Hartman,

Hierbij heb ik de eer, U namens de vaste Commissie voor de B.V.B. in antwoord op Uw brieven van 26 april en 25 mei 1964 te berichten, dat de Commissie daarin aanleiding heeft gevonden tot een nader onderzoek.

Omtrent de uitslag daarvan zult U te zijner tijd in kennis worden gesteld.

Hoogachtend,

✓
(Dr. A. Vendeling)

Voorzitter der Commissie.

Wm. 5 - mei 164

Commissie van de S.V.D.

Mit voor
de Minister

J. Hartman
Uitendacle 97
Stambanane.

Stambanane 20 Apr. '64

Geachte Commissie,

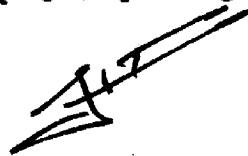
In Uw schrijven d.d. 27 April '64 deelen U mij mede, dat de koning mij in zijn brief van 25 Nov. '63, opgenomen aangelegenheden "betreft het wettelijk verband van Uw Commissie tegen. Graag mijn dank voor Uw vele moeite in deze.

Met de meeste dank zou ik Uw Commissie echen willen verzorgen mijn schrijven in handen te stellen van die instantie, waar het dan wel thuishoort. Ik neem aan, dat Uw Commissie, bestaande uit prominent leden van onze Volksvertegenwoordiging, graag willen medewerken om de politiestaat te verbeteren, gevens dan mij geschiedt, tegen de koning.

Graag kon ik van U aan welke instantie mijn schrijven is doorgezonden. Een nadere en meer uit gebreken uit een zitting van mij kan dan ook aan dat adres worden doorgezonden.

Grondend dankbaar voor Uw zeer
gewaardijde moeite,

met de meeste hoogachtung

MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN

AAN

de Heer mr.W.Koops,
commies-griffier bij de Tweede
Kamer der Staten-Generaal,
(vaste commissie voor de B.V.D.)
Binnenhof 1a
's-Gravenhage.

Bijlagen:

V.O.S.V.

~~xxxxxxx~~ 29 januari 1964
nr. 52103 Kabinet

Directie

Hoofdafd.

Afd. Kabinet

Nr. U 54916

Onderwerp: J.Hartman te Stadskanaal.

's-Gravenhage, 16 november 1964.

Ten vervolge op mijn schrijven van 29 januari j.l. nr. 52103 betreffende het request van de heer J.Hartman te Stadskanaal, deel ik U mede, dat de daarin vervatte mededeling, dat de opdracht aan de Rijkspolitie tot benadering van requestrant afkomstig was van de heer L.Wiechers, controleur van de Inspectie Groningen van de Algemene Inspectie Dienst van het Ministerie van Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening, blijkens een nader ingesteld onderzoek niet juist is, weshalve mijn ambtgenoot van Landbouw en Visserij mij verzocht de behandeling van Uw brief van 4 juni j.l. nr. 92008 te willen overnemen.

Blijkens de mij overgelegde rapporten werd op verzoek van de toenmalige Minister van Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening, dr. A.Vondeling, door ambtenaren van dat Ministerie een onderzoek ingesteld naar de achtergronden van de Algemene Nederlandse Boerenactie Organisatie, de ANBAO, in het bestuur waarvan enkele oud-NSB-ers zitting hadden. In het kader van dit onderzoek werd via het Gewestelijk hoofd van de Algemene Inspectie Dienst te Groningen aan de controleur Wiechers, die te Stadskanaal woonachtig was, gevraagd of de secretaris van de ANBAO, de heer J.Hartman te Stadskanaal (requestrant) hem bekend was. Op 14 februari 1958 heeft de heer Wiechers enkele inlichtingen omtrent betrokkene ingewonnen o.m. bij de heer Bos, thans wachmeester 1e klasse der Rijkspolitie te Stadskanaal, waarna hij op

- 15 -

15 februari d.a.v. rapporteerde, dat de heer Hartman goed bekend stond, hetgeen hem overigens tevoren ook reeds uit eigen ervaring bekend was.

Uit het request van de heer Hartman blijkt evenwel, dat deze in de zomer van 1958 werd bezocht door de wachtmeester Bos. Deze heeft thans verklaard, geheel op eigen initiatief, waarschijnlijk in de zomer van 1958, nauwkeuriger weet hij het niet meer, een bezoek aan Hartman te hebben gebracht. Hij heeft toen ten huize van Hartman (niet op straat) en in het bijzijn van de vrouw van Hartman het gesprek gevoerd, waarop Hartman in zijn brief van 23 november 1963 doelt.

Derhalve heeft de heer Hartman zijn request van augustus 1958 terecht gericht tot de Minister van Justitie.

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN,

